

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	KAP/EPT	Strana:	1 / 3
Název předmětu:	Empirické politické teorie		
Akademický rok:	2023/2024	Tisknuto:	29.05.2024 02:30

Pracoviště / Zkratka	KAP / EPT			Akademický rok	2023/2024
Název	Empirické politické teorie			Způsob zakončení	Zkouška
Akreditováno/Kredity	Ano, 6 Kred.			Forma zakončení	Kombinovaná
Rozsah hodin	Přednáška 3 [HOD/TYD] Seminář 2 [HOD/TYD]			Zápočet před zkouškou	ANO
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Počítán do průměru	ANO
Letní semestr	16 / -	0 / -	0 / -	Min. (B+C) studentů	10
Zimní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Opakovaný zápis	NE
Rozvrh	Ano			Vyučovaný semestr	Zimní, Letní
Vyučovací jazyk	Čeština			Počet dnů praxe	0
Volně zapisovatelný předmět	Ano			Hodn. stup. zp. před zk.	S/N
Hodnotící stupnice	1 2 3 4				
Počet hodin kontaktní	Ne				
Automat. uzn. záp. před zk.	Ne				
Periodicita	K				
Nahrazovaný předmět	KAP/MPT1				
Vyloučené předměty	KAP/MPT1 a KAP/MPT2				
Podmiňující předměty	Nejsou definovány				
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány				
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány				

Cíle předmětu (anotace):

Cílem kurzu je seznámit studenty se širokou oblastí empirické politické teorie, obecnými přístupy v rámci empirického politologického výzkumu i specifitějšími modely, které z nich vycházejí. Kurz z historické perspektivy mapuje rozvoj empirické politické teorie v návaznosti na pozitivistický obrat ve společenských vědách, nástup scientistických přístupů a představuje spektrum teorií, jež se rozvinuly po druhé světové válce. Důraz je kladen na současné podoby jednotlivých přístupů. V návaznosti na představené základní empiricko-teoretické přístupy se kurz dále zabývá jednotlivými teoriemi a modely, které se věnují vztahu státu, demokracie a reprezentace společenských a zájmových skupin, distribuci moci ve státě, transformacím státnosti a modernizaci a teoretickému uchopení nedemokratických režimů.

Požadavky na studenta

Student čte pravidelně zadané texty v českém i cizím jazyce a zpracovává v pravidelných intervalech úkoly, které jsou kontrolovány vyučujícím. Tyto úkoly mají formu ústních prezentací či předem definovaných textů a to na základě dohody mezi studentem a vyučujícím. Ústní prezentace je v rozsahu 10-20 minut, písemná práce v rozsahu 10-20 normostran. Ústní zkouška.

Obsah

1. Struktura vs. jednající aktér jako základní debata politické vědy
2. Pozitivistické kořeny politické teorie a poválečný behaviorismus
3. Teorie racionální volby
4. Institucionalismus
5. Teorie politického systému a strukturně-funkcionální přístup
6. Teorie politické kultury
7. Teorie elit a elitní demokracie
8. Pluralismus a polyarchie
9. Korporativismus
10. Konsociační demokracie

11. Teorie koalic
12. Teorie státu: státy a jejich formování; modernizace a demokratizace, transformace státu a vládnutí
13. Teorie modernity a její kritici: centrum a periferie, štěpné linie
14. Nedemokratické režimy - totalitarismus
15. Nedemokratické režimy - autoritarismus
16. Teorie státu a politických režimů: přechody k demokracii

Studijní opory

Garanti a vyučující

- **Garanti:** Mgr. Lenka Strnadová, Ph.D. (100%)
- **Přednášející:** PhDr. Petr Krčál, Ph.D. (100%), Mgr. Lenka Strnadová, Ph.D. (100%)
- **Vede seminář:** PhDr. Petr Krčál, Ph.D. (100%), Mgr. Lenka Strnadová, Ph.D. (100%)

Literatura

- **Základní:** Říchová, Blanka. *Přehled moderních politologických teorií : [empiricko-analytický přístup v soudobé politické vědě]*. Vyd. 1. Praha : Portál, 2000. ISBN 80-7178-461-3.
- **Základní:** Vincent, Andrew. *The nature of political theory / Andrew Vincent*. Oxford : Oxford university Press, 2004. ISBN 978-0-19-929795-5.
- **Základní:** Hay, Colin; Lister, Michael; Marsh, David. *The state : theories and issues*. 1st ed. Houndmills : Palgrave Macmillan, 2006. ISBN 1-4039-3426-6.
- **Doporučená:** Dahl, Robert A. *Demokracie a její kritici*. Victoria Publishing Praha, 1995.
- **Doporučená:** HAY, Colin. *Political Analysis: A Critical Introduction*. Houndmills, Basingstoke, 2002. ISBN 0333750039.

Časová náročnost

Všechny formy studia

Aktivita	Časová náročnost aktivity [h]
Příprava na zkoušku [10-60]	50
Vypracování seminární práce v bakalářském studijním programu [5-40]	30
Příprava prezentace (referátu) [3-8]	10
Kontaktní výuka	65
Celkem:	155

Hodnotící metody

Odborné znalosti - odborné znalosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

Ústní zkouška,

Odborné dovednosti - odborné dovednosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

Individuální prezentace,

Seminární práce,

Předpoklady

Odborné znalosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že je student před zahájením výuky schopen:

charakterizovat základní metodologické přístupy politické vědy

na základní úrovni charakterizovat pojmy soudobé politické teorie běžné v analýze politických institucí a procesů

popsat stav politické vědy jako vědního oboru
rozlišit základní teoretické přístupy v politické vědě

Odborné dovednosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že student před zahájením výuky dokáže:

používat adekvátní termíny odpovídající pojmosloví oboru v českém a anglickém jazyce
vybrat adekvátní teoretický přístup pro interpretaci procesů odehrávajících se v politice
vyhledat a kriticky zhodnotit odbornou literaturu na dané téma

Vyučovací metody

Odborné znalosti - pro dosažení odborných znalostí jsou užívány vyučovací metody:

Přednáška s diskusí,
Samostudium,

Odborné dovednosti - pro dosažení odborných dovedností jsou užívány vyučovací metody:

Analyticko-kritická práce s textem,
Diskuse,
Seminární výuka (diskusní metody),

Výsledky učení

Odborné znalosti - po absolvování předmětu prokazuje student znalosti:

charakterizovat roli empirie při tvorbě teorie v pojetí jednotlivých teoretických proudů
kontextualizovat nejvýznamnější přístupy a teorie v politické vědě
popsat klíčové proudy v soudobé politické teorii
vymezit etapy rozvoje empirické politické teorie v návaznosti na pozitivistický obrat ve společenských vědách
vysvětlit teoretická východiska jednotlivých přístupů a být schopen je porovnat

Odborné dovednosti - po absolvování předmětu prokazuje student dovednosti:

aplikovat nabyté poznatky na analýzu konkrétních politických a sociálních problémů
na pozadí jednotlivých teorií a modelů analyzovat vztah demokracie a reprezentace společenských a zájmových skupin
samostatně porovnat východiska jednotlivých teoretických přístupů

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma stud.	Obor	Etapa	V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Politologie	Bakalářský	Prezenční	Politologie	1	17-4	2023	Povinné předměty	A	2	LS
Politologie	Bakalářský	Kombinovaná	Politologie	1	17-4	2023	Povinné předměty	A	2	LS
Společnost a politika	Bakalářský	Prezenční	Společnost a politika	1	20-3	2023	Politologie - povinné předměty	A	2	LS
Společnost a politika	Bakalářský	Prezenční	Společnost a politika	1	23-1,2	2023	Politologie - povinné předměty	A	2	LS